

pleegde overleg met de juridische deskundigen van het Algemeen Hoofdkwartier. Hun conclusies die aan generaal van Voorst tot Voorst overgebracht werden, luiden: 'Executie van Nederlanders die met de wapens in de hand, dus *op heterdaad* worden betrapt. Wanneer een Nederlander wordt *verdacht* van verraderlijke handelingen, dan moet hij door een krijgsraad worden berecht' (op het instellen van krijgsraden had generaal Harberts aangedrongen; daar komen wij op terug). Duitse militairen mochten, aldus het Algemeen Hoofdkwartier, onder geen beding zomaar neergeschoten worden.

Die conclusies werden door generaal van Voorst tot Voorst op 12 mei in een proclamatie neergelegd¹ waarin toch ook weer gezegd werd dat wie bij arrestatie verzet bood of trachtte te ontsnappen, neergeschoten zou worden en waarin bovendien alle machtigingen tot het voorhanden hebben van vuurwapenen (voor de jacht b.v.) vervallen werden verklaard; wie een vuurwapen bezat, moest het onmiddellijk bij het gemeentehuis of het naastbijzind politiebureau inleveren.

In hoeverre deze proclamatie bekend werd en in hoeverre er naar gehandeld werd, viel niet meer na te gaan.

Op dezelfde dag, 12 mei, waarop generaal van Voorst tot Voorst zijn verstrekkende proclamatie uitgaf, werd op het lijk van een Duitse militair die op het vliegveld Ockenburg gesneuveld was, een vrij dik dossier aangetroffen met stukken die toebehoord hadden aan de inlichtingen-officier (de *Ic*) van de staf der 22ste *Luftlande-Division*. Weer vond men in een van die stukken (die haastig naar de sectie inlichtingen van het Algemeen Hoofdkwartier, GS III, gebracht werden) de vermelding dat in Den Haag '*deutsche Zivilpersonen mit Sonderaufträgen eingesetzt*' waren; nu lag er ook een identiteitsbewijs voor die *Zivilpersonen* bij; het droeg het nummer 206 – hetgeen de indruk wekte (beter: de al gewekte indruk bevestigde) dat het aantal van die Duitse Vijfde Colonnisten in de honderden liep. Uit andere stukken bleek, hoe grondig de Duitse spionage gewerkt had. Nòg een stuk was er: een

¹ J. J. G. van Voorst tot Voorst: 'Memorie inzake generaal Harberts' (30 juni 1949), p. 32-34 (Sectie krijgsgeschiedenis, archieven, groep IV-2, pak M, no. 1 c). Generaal van Voorst tot Voorst vermeldt hier meer bijzonderheden dan in zijn: 'Indrukken nopens persoonlijke verrichtingen op de gevechtsterreinen', *Enq.*, dl. I b, p. 141.